

РЕШЕНИЕ

№ 501

гр. Варна, 17.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА в публично заседание на двадесет и трети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Ралица Ц. Райкова

при участието на секретаря Жасмина Ив. Райкова
като разгледа докладваното от Ралица Ц. Райкова Търговско дело № 20233100900053 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по искова молба, подадена от Й. Д. Й., ЕГН *****, с адрес: гр. ****, срещу „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, ж.к. „Дианабад“, ул. „Г. М. Д.“ No 1, представлявано от Б.Г.И. и Р.В.М. – изпълнителни директори, с която са предявени **кумулятивно обективно съединени искове с правно основание чл. 432 от КЗ и чл. 86 от ЗЗД** за осъждане на ответника да заплати на ищцата сумата от **70 000 лв. /седемдесет хиляди лева/**, представляваща обезщетение за претърпените от същата неимуществени вреди, изразяващи се във физически болки и страдания, негативни психически преживявания и емоционален стрес, вследствие на ПТП, настъпило на 09.02.2021г. на главен път I - 2– между гр. Девня и с. Неофит Рилски, обл. Варна, в близост до отбивката за карьера К., при което ищцата, като пътник на задната седалка в лек автомобил „****“ с прекратена регистрация – *** и с поставени регистрационни табели- ** от друго МПС, управляван от Д. Й. С., чиято отговорност към момента на инцидента била застрахована при ответника по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, който нарушил правилата за движение чл. 20 ал.1 и чл. 21 ал.1 от ЗДвП, изгубил контрол над автомобила, след което последвал удар с лявата част в крайпътно дърво и в резултат, на което ищцата получила счупване на лява ключица, счупване на лонните кости в ляво и дясно, **ведно със законната лихва** върху главницата, считано от датата на подаване на застрахователната претенция – 05.10.2022г. до окончателното изплащане на задължението.

В рамките на производството от ответника е направено **възражение за съпричиняване** с правно основание чл. 432 ал.2 от КЗ вр. чл. 51 ал.2 от ЗЗД, доколкото се

твърди, че ищцата е знаела за обстоятелствата, че Д. С. е неспособен водач и е бил под въздействието на алкохол; че по отношение на ищцата не бил упражнен достатъчен родителски контрол; че същата е била без поставен предпазен колан, с които обстоятелства – действия/бездействия е допринесла за своето увреждане.

С Определение No 614 / 21.04.2023г. съдът е конституирал **ТРЕТО ЛИЦЕ – ПОМАГАЧ** на страната на **ответника: Д. Й. С.,** ЕГН *****, с адрес: гр. *****, и е приел за разглеждане и **ОБРАТЕН ИСК**, предявен от „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, ж.к. „Дианабад“, ул. „Г. М. Д.“ No 1, представлявано от Б.Г.И. и Р.В.М. – изпълнителни директори, **срещу третото лице – помагач на неговата страна Д. Й. С.,** ЕГН *****, с адрес: гр. *****, обективиран в искова молба с вх. No 5281 / 28.02.2023г.

В случай, че бъдат уважени исковете срещу „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, ж.к. „Дианабад“, ул. „Г. М. Д.“ No 1, представлявано от Б.Г.И. и Р.В.М. – изпълнителни директори, е предявен и **ОБРАТЕН ИСК** от застрахователя срещу **ТРЕТОТО ЛИЦЕ – ПОМАГАЧ: Д. Й. С.,** ЕГН *****, с адрес: гр. *****, **с правно основание чл. 500 ал.1, предл. първо**, да бъде осъден ответникът по обратния иск да заплати на ищеца по същия сумата от **26 000 лв. /двадесет и шест хиляди лева/ - частичен иск от 70 000 лв./ седемдесет хиляди лева/**, представляващи присъденото от съда обезщетение по главния иск, предявен от Й. Д. Й., ЕГН *****, с адрес: гр. *****, и за което е осъден да заплати застрахователят, ведно с лихви и разноски.

ИЩЦАТА твърди, че на 09.02.2021г. на главен път I-2 между гр.Девня и с.Неофит Рилски, обл.Варна, в близост до отбивката за кариера К., при управление на лек автомобил "****" с прекратена регистрация- №**, с поставени регистрационни табели *** от друго МПС, Д. Й. С.,нарушил правилата за движение чл.20,ал.1 от ЗДвП и чл.21,ал.1 от ЗДвП,изгубил контрол над автомобила, след което последвал удар с лявата му част в крайпътно дърво, вследствие на което причинил средни телесни повреди на Й. Д. Й. -пътник на задна седалка, изразяващи се в счупване на лява ключица,което обусловило трайно затруднение на левия горен крйник,счупване на лонните кости в ляво и дясно,което обусловило трайно затруднение на движението на долните крайници.След настъпване на произшествието било установено,че водачът Д. С. управлявал в пияно състояние и без да има свидетелство за управление на МПС.По случая било образувано ДП по описа на РУ Девня, впоследствие продължило в НОХД №226/22г.по описа на Окръжен съд гр.Варна,приключило с влязла в сила присъда по силата, на която водачът Д. С. е признат за виновен относно посочения по –горе механизъм на ПТП, причинна връзка с причинените травматични увреждания. По спешност бил повикан медицински екип, който транспортирал ищцата в Спешен център на МБАЛ „Св. Анна - Варна" АД, където била приета в клиника по ортопедия и травматология с диагноза счупване на пубиса/срамна кост/вляво и счупване на ключица вляво.Продължителен период от време била в невъзможност да се обслужва

самостоятелно, което наложило да получава помощ от своите близки ежедневно, не можела се придвижва самостоятелно. Всичко това довело до нарушаване на обичайния ѝ ритъм на живот. Към настоящия момент продължава да има болки и дискомфорт в областта на уврежданията. Наред с това същата е претърпяла силен емоционален стрес съпроводен с негативни психични изживявания, свързани с нарушен сън-често сънувала кошмари, налице била липса на апетит, страх да пътува в превозни средства. Тежките травматични увреждания се отразили негативно на психичното ѝ състояние. С оглед спазване изискването на чл.498 и чл.380 от КЗ, ищцата предявила писмена застрахователна претенция пред ответното дружество на 05.10.2022г., като към настоящия момент нямало никакъв писмен отговор за определяне размер на обезщетение. Твърди, че към момента на произшествието причинило вреда МПС е имало действащ договор за застраховка "Гражданска отговорност", сключен със „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, ЕИК 200299615 по застрахователна ползгца валидна до 20.02.21г., поради което и по силата на КЗ застрахователят отговарял пряко пред ищцата за причинените ѝ неимуществени вреди.

В срока по чл. 367 от ГПК, по делото от **ОТВЕТНИКА** е постъпил отговор на исковата молба, в който изразява становище за допустимост, но неоснователност и недоказаност на предявения иск. Признава, че е налице валидно застрахователно правоотношение по силата на процесната застрахователна полица „ГО“ сключена със „ЗАД ДаллБогг: Живот и здраве“ АД относно процесния лек автомобил. Оспорва, че изключителна вина има водачът на лекия автомобил Д. С., като твърди, че е налице съпричиняване. Излага, че причината за ПТП и настъпилото увреждане на ищцата се дължало на обстоятелството, че водачът на л.а. Д. С. бил неспособен и под въздействие на алкохол, т.е. поради едновременната липса на шофьорска правоспособност и практическо умение да шофира и алкохолното въздействие, водачът бил причинил самокатастрофирането на лекия автомобил. Липсата на правоспособност и това, че водачът е бил под въздействие на алкохол са били известни на ищцата Й. Й., която е била пасажер в лекия автомобил и която била поела съвсем предвидим риск за живота и здравето си, приемайки да пътува в автомобил, за който е знаела, че е управляван от неспособен и пиян водач. Твърди, че признаците от употребения алкохол от водача Д. С. са могли да бъдат обективно възприети сетивно от Й. Й.. Късният час, в който било станало ПТП предполага, че Й. Й. и водачът са се познавали преди ПТП, че са били в обща компания, че са прекарвали последните часове заедно, което изключва ищцата да не е знаела, че водачът е под въздействие на алкохол. С поведението си пасажерката била спомогнала за собственото си увреждане, защото рискът за живота и здравето ѝ е бил съвсем предвидим и обективен: пътувала е в тъмната част от деня, около полунощ с неспособен и пиян водач и това нейно поведение било проява на съзнателен и свободно формиран избор. Отделно сочи, че доколкото пострадалото лице е непълнолетно, механизмът на увреждането му се дължи и на недостатъчно упражнен родителски контрол по смисъла на чл. 125 от Семейния кодекс, тъй като ако родителите на пострадалата бяха упражнили такъв контрол, нямаше да допуснат дъщеря им да пътува в автомобил на пиян и неспособен водач в тъмната част на

нощта. На следващо място твърди, че ищцата не била използвала и предпазен колан, с който е бил фабрично оборудван автомобилът ***, в който е пътувала като пасажер, предвид което действията ѝ били в пряка причинна връзка с настъпилите телесни увреждания. Като последица от неизползване на предпазен колан при ПТП Й. Й. била наранена от свободното движение на тялото си в купето на автомобила при удара, евентуално преобръщането му и понесените удари от тъпи интериорни части на автомобила. Сочи, че приносът на увредената бил обективен елемент от съпричиняването и се изразявал в противоправно бездействие, довело до настъпване на вредоносния резултат, като го обуславя в преимуществена степен - най-малко с 80 %. Извън горното, прави и възражение за прекомерност на претендираното обезщетение, като счита, че размерът на претендираната сума не била съобразена със социално-икономическите условия в страната, със социалния статус на ищцата и с материално-битовите условия на живот в страната. Предприема и неконкретизирано оспорване на причинно-следствената връзка между действията на водача и настъпилите вреди, на механизма, описан в исковата молба и на преживените болки и страдания.

В срока по чл. 372 от ГПК, ИЩЦАТА депозира допълнителна искова молба, с която поддържа предявения главен, респ. акцесорен иск по основание и размер. Оспорва твърденията на ответника. Сочи, че не е знаела към момента, в който се е качила в автомобила, че Д. С. бил употребил алкохол. Ищцата е била с поставен предпазен колан, като част от нараняванията ѝ са именно вследствие на поставянето му. Тези обстоятелства се установявали от мотивите към присъдата. Неоснователни били твърденията и за липса на упражнен родителски контрол. Оспорва, че претендирания размер е прекомерен, както и че е налице каквото и да е съпричиняване.

В срока по чл. 373, ал. 1 от ГПК, ОТВЕТНИКЪТ депозира отговор на допълнителната искова молба, с който поддържа първоначалния си отговор и наведените в него фактически и правни доводи и доказателствени искания.

ОБРАТЕН ИСК:

В срока за подаване на отговор на исковата молба, ответникът е отправил искане за привличане на трето лице-помагач на негова страна и е предявил и обратен иск срещу същото.

Твърдението на ответника е че водачът на лекия автомобил – Д. С. е бил под въздействието на алкохол с концентрация над допустимата, което обстоятелство било установено с влязла в сила присъда по НОХД 226 /2022г. на ВОС. В този случай и застрахователят имал право на регресен иск срещу застрахования, на основание чл. 500 ал.1 предл.1 от КЗ, който предявява като частичен – за сумата от 26 000 лв. от общ размер на заявена претенция 70 000 лв., в случай, че бъде осъден.

Третото лице –помагач не е изразило становище нито по главния, нито по предявения срещу него обратен иск.

В насроченото открито съдебно заседание ищецът не се явява, представлява се от

процесуален представител, който поддържа предявените искове, моли за уважаването им и за присъждане на разноси по представен списък. За ответника се явява процесуален представител, който моли за отхвърляне на исковете, в евентуалност – за определяне на обезщетение в справедлив размер, както и за присъждане на разноси по представен списък. Третото лице – помагач не се явява и не се представлява.

След съвкупна преценка на доказателствата по делото и съобразявайки становището на страните, съдът приема за установено следното от **фактическа страна**:

Прието е за безспорно и ненуждаещо се от доказване, че на 09.02.2021г. на главен път I-2 между гр. Девня и с. Неофит Рилски, обл. Варненска в близост до отбивката за кариера К., при управление на л.а. марка „***“ с прекратена регистрация **, с поставени регистрационни табели *** от друго МПС, Д. Й. С. нарушил правилата за движение – чл. 20 ал.1 от ЗДвП „Водачите са длъжни да контролират непрекъснато пътните превозни средства, които управляват“, чл. 21 ал.1 от ЗДвП „При избиране скоростта на движение на водача на пътно превозно средство е забранено да превишава 90 км/ч извън населено място“, като се движел със 119,59 км/ч и по непредпазливост причинил смърт на Н.В. Т. и средни телесни повреди на Й. Д. Й., изразяващи се в счупване на лява ключица, което е обусловило трайно затруднение в движението на левия горен крайник за период от около 2 месеца, счупване на лонните кости вляво и дясно, което е обусловило трайно затруднение на движението на долните крайници за период от около 2 месеца, като Д.ието е извършено в пияно състояние и деецът е управлявал без да има необходима правоспособност, доколкото е налице влязла в сила присъда по НОХД № 226/2022 г. на ВОС, която на основание чл. 300 ГПК същата обвързва съда с установеното в нея досежно дееца, Д.ието и настъпилите последици.

Също така е прието за безспорно и ненуждаещо се от доказване между страните, че към 09.02.2021 г. лек автомобил с марка „***“ с прекратена рег. № ** е бил застрахован от ответното дружество по застраховка „Гражданска отговорност“.

На л. 9 от делото е прието доказателство, установяващо, че ищцата е отправила застрахователната си претенция към ответника на 05.10.2022г. за изплащане на обезщетение за неимуществени вреди.

По делото за установяване на механизма на ПТП във връзка с възражения за съпричиняване е изслушано и прието комплексното заключение на инж. Й. М. и д-р Д. Д. по допуснатата съдебно-автотехническа и медицинска експертиза (КСАТМЕ) – л. 106-114, което съдът кредитира като неоспорено от страните и кореспондиращо с останалия доказателствен материал. Вещите лица сочат, че ПТП-то е настъпило на 08.02.2021 г., около 23.45 часа, на главен път 1-2, в посока на движение на МПС-то от гр.Девня към с.Неофит Рилски, обл.Варна, на около 122 м след разклона за кариера К., между л.а.,*** с чужди регистрационни табели (от друго МПС „Опел Корса" рег.№***) и крайпътно дърво. Водач на автомобила бил неспособният Д. Й. С., който след употреба на упойващи вещества загубил управление над автомобила, поради което допуска отклонение на автомобила вдясно, навлизане в затревения десен пътен банкет, начален удар с пътна указателна табела, след което настъпва удар в лява средна странична част на купето спрямо крайпътно дърво

намиращо се на 2 метра вдясно то пътното платно. Деформацията била силна, като се наблюдавало навлизане на средна лява колонка към вътрешността на купето. Началният полек удар на автомобила с указателната табела е настъпил с предната част, в областта на предна броня. Вторият силен възпиращ движението на автомобила удар е настъпил в лява странична част на автомобила в зоната на предна лява и задна лява врата. Отместването на елементи от набора на купето на автомобила е било основно към вътрешността на обема за превоз на пътници. Ударът е бил с особена интензивност в лява странична средна част на купето, завършил при задна лява врата. Части от набора на автомобила са навлезли до около средата на купето, в зоната на левите предна и задна врати и централна лява колонка. При настъпилия удар е била задействана лява завесна въздушна възглавница. По делото липсвали технически данни за позицията на тялото на пострадалата преди настъпилия втори удар на автомобила в крайпътното дърво, данни за изпадане извън обема за превоз на пътници или основание за описване на свободно придвижване на тялото към точката на удара. Фабрично лекият автомобил разполагал с предпазни колани от триточков инерционен тип при местата за превоз на пътници и водача на автомобила. Първоначалният удар е бил с ниска възпираща сила за автомобила, ето защо и телата в автомобила не са изпитали сили на конкретно ясно преместване към точката на удар - предна броня. До момента на настъпване на втория изключително силен удар, автомобила е извършил постъпателно движение напред, вляво и дясно до момента на странично плъзгане с ляв страничен борд и удар с преустановяване на движението му спрямо крайпътното дърво. При разлюляването на автомобила телата са се колебаели слабо около центровете си на тежест, едва при установяване на страничното плъзгане с ляв борд, телата са изпитали пренос на енергия към ляв борд на автомобила. Значителното осезаемо преместване на телата е било в момента на самия удар спрямо ляв страничен борд на автомобила. Телата са се насочили към точката на удар под действия на предходния си вектор на движение в система с автомобилното купе, като в същия момент деформацията на купето е избутала вътрешната част на вратите, централната колонка и таван към пътниците. Пострадалата е имала възможност да контактува с вътрешността на левите врати, облицовка на лява централна колонка, таван, гръб на предна лява седалка. В процесния случай, коланният механизъм е бил с минимално възпиращо действие за телата на пътниците, преместващи се в страни изпод коланния ремък. Вещите лица нямат данни, от които да заключат дали пострадалата е била или не с предпазен колан, но заключават, че предвид спецификата на удара, това обстоятелство е без значение за получените увреждания.

По делото е прието и изслушано заключението на д-р Р. М. /л. 133 – л. 137/ по допуснатата съдебно-медицинска експертиза (СМЕ), което съдът кредита като обективно, пълно, компетентно дадено и неоспорено от страните. Според него, в резултат на ПТП ищцата е получила следните травматични увреждания: Счупване на лява ключица; Счупване на таза -горен и долен клон на лява пубисна кост и долен клон на дясна пубисна кост; Контузия на лява раменна става, дясно коляно, ляво стъпало и контузия на главата с охлузвания на челото. В спешно отделение е поставен уринарен катетър за контрол на

диурезата и следене за поява на кръв в урината, такава не се е появила и на следващия ден катетъра е отстранен. Счупената ключица е лекувана имобилизирана с ортеза за 30 дни. Към момента на прегледа ищцата е в пълно здраве. Лечението е завършило с излекуване-счупените кости са зарастнали, не следват медицински интервенции. Вещото лице пояснява, че при рязка промяна на метеорологичните условия е възможно да има болки в лявата раменна става, механизма на полученото счупване на лявата ключица е проведена сила по оста на костта от лявото рамо към гръдната кост. Състоянието на ищцата към настоящия момент не изисква чужда помощ, или ползване на помощни средства. Сочи, че това счупване на таза след зарастване на костта не води до промяна на походката, но може да доведе до затруднение при раждане, което да наложи оперативно родоразрешаване/ Цезарово сечение/. Няма увреждане на хватателната функция на левия горен крайник. При изслушването на вещото лице в осз, проведено на 25.09.2023г., вещото лице подкрепя заключението по КСАТМЕ, като прави извод, че няма данни дали ищцата е била или не с колан, но и в двата случая травматичните увреждания, които е получила са еднакво възможни.

По делото е прието и изслушано заключението на вещото лице Ч. М., по допуснатата съдебно-психологична експертиза (СПЕ) – л. 98 – л. 104. По него вещото лице сочи, че вследствие претърпяното ПТП почива един от пасажерите, като ищцата изпитва силно чувство за вина, че не е направила възможното да се предотврати тази смърт. Й. Й. не е успяла да рационализира или да изтласка в несъзнаваното /като защитна реакция/ това чувство за вина, и е уязвима да се връща към него и преживява и към момента чувство за вина. Психометричното изследване разкрило депресивна симптоматика в стойности, които не се считат за клиническо нарушение. Настъпила е промяна в общия емоционалния фон в насока външно агресивни реакции с улеснени афективни разреждания. Възможните тежка инвалидизация и увреждане на детеродните способности са предизвикали временно разстройство в адаптацията, съпроводено от изпитване на негативни емоции. Като последица от ПТП у ищцата е възникнал страх от повторен животозастрашаващ пътно-транспортен инцидент, който изпитва при пътуване с моторни превозни средства, както и в ситуации, в които около нея има МПС. Този страх не е до степен на фобия, която да възпрепятства нормалното функциониране на Й. Й., но ползването на моторен транспорт предизвиква у нея психичен дискомфорт. Този страх от повторно ПТП я ограничава от възможността за независимо придвижване с МПС. Изпитвала и физически дискомфорт при промяна на метеорологичните условия.

За установяване на твърденията на ищцата за претърпените болки и страдания, е разпитана свидетелката Д.Т. Й., чиито показания съдът кредитира, след като съобрази, че същата е майка на ищцата и доколкото кореспондират с останалия доказателствен материал. Свидетелката сочи, че без знанието на съпруга й, който се прибрал от работа и си легнал, Д. С., с когото дъщерите й се познавали, взел ключовете за колата на мъжа й. Поканил двете й дъщери да се качат в колата, докато ги застигнал по път към магазина и заедно с К. /момчето, което починало впоследствие/ и брата на Д., отпътували уж за парка, където да си правят снимки. Сочи, че звъняла неколkokратно на дъщеря си по мобилния телефон, но не

отговаряла. Видяла дъщеря си веднага след катастрофата -била в съзнание, но не можела да се движи. На мястото пристигнали три линейки, като първата линейка качила К., който починал по пътя за болницата. После качили Д. и нейната дъщеря – Й.. Сочил, че дъщеря й била изплашена, че зъбите й са счупени, ноктите й били счупени, цялата в стъкла, не можела да се движи, тазът й бил пукнат. Стояла в болницата една седмица и след това трябвало 45 дни да е на легло, но тя била 60 дни вкъщи. През това време не можела да става, не се движела. Свидетелката се грижела за нея - къпела я, хранела я и давала лекарства, за да не получава съсиреци и да се движи кръвта ѝ. Освен тазът и ключицата й била счупена. След тези 60 дни я завели на контролни прегледи и била по-добре – вече зараствало пукнатото, ръката й била малко по-добре. Свидетелката сочи, обаче, че и до днес ръката я боляла, също така и пукнатото, когато се променяло времето. Свидетелката твърди, че Й. изпитвала страх да се вози в кола и не се качвала, като се налагало да пътуват с автобус. Освен това, момчето, което починало в катастрофата й се явявало постоянно на сън, което я тормозело много. По отношение на обстоятелството дали Д. е бил видимо пьян или дрогиран, свидетелката сочи, че когато го видяла в дома си преди да „открадне“ колата, нямал признаци да е употребил алкохол или друго – бил е в нормално състояние. Сочил, че дъщерите й също не са имали възможност да преценят нещо различно, тъй като той ги е качил по път в колата и потеглили към Белослав, вместо към парка.

Въз основа на изложената фактическа обстановка и съобразявайки становището на страните, съдът достигна до следните **правни изводи**:

Съобразно чл.432 КЗ, увреденото лице, спрямо което застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност" при спазване на изискванията на чл. 380. Същевременно, разпоредбата чл.429, ал.1 КЗ, предвижда, че застрахователят по договора за застраховка "Гражданска отговорност" се задължава да покрие в границите на определената в застрахователния договор застрахователна сума отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователното събитие.

От законодателя е въведена допълнителна, специална предпоставка за допустимост на прекия иск на пострадалия срещу застрахователя на гражданската отговорност на виновния водач на МПС. Съобразно разпоредбите на чл.498, ал.3 КЗ вр. чл.496 КЗ вр. чл.380 КЗ, е предвидено да изтече определен период от време от сезирането на застрахователя за доброволно уреждане на отношенията, а именно тримесечен срок, след изтичането на който са допустими за разглеждане съдебните претенции. В този смисъл на първо място съдът следва да прецени дали е допустим предявеният иск, т.е. ищецът следва да представи надлежни доказателства, че е сезирал застрахователя с искане за изплащане на застрахователно обезщетение, както и че е изтекъл срока по чл. 498 ал.3 вр. чл. 496 КЗ.

В процесния случай, ищцата е отправила писмена застрахователна претенция към ответника, която е получена от него на 05.10.2022г., като липсва отговор от застрахователя и същият не е изплатил обезщетение в срока по чл. 496 от КЗ. Исковата молба е депозирана на

27.01.2023г., т.е. в съответствие с установения в чл. 498 ал.3 от КЗ срок, поради което и предявеният иск е допустим.

За успешното провеждане на прекия иск срещу застрахователя, в тежест на ищцата е да установи при условията на пълно и главно доказване кумулативното наличие на следните предпоставки: 1/ валидно правоотношение по застраховка „Гражданска отговорност“, сключена с ответното дружество и покриваща отговорността на водача на лек автомобил „****“, с прекратена рег. № *** и настъпилото застрахователно събитие в срока на действие на застраховката; 2/ водачът на лек автомобил лек автомобил „****“, с прекратена рег. № *** - Д. Й. С. е нарушил правилата за движение по пътищата, управлявайки застрахования автомобил и е предизвикал ПТП-то; 3/ именно в резултат на ПТП-то са настъпили вредите, т.е. причинно -следствената връзка и конкретния вид и размер на вредите; в тази връзка на установяване подлежи конкретния вид, характер, интензитет и продължителност на неимуществените вреди. В тежест на ответника е да докаже конкретните факти и обстоятелства по направеното от него възражение за съпричиняване, както и че именно с тези си действия ищцата е допринесла за своето увреждане, а именно: че е знаела, че Д. С. е употребил алкохол над допустимите количества, когато се е качвала в автомобила, както и че същият е неспособен водач; че е била без поставен предпазен колан и че родителите ѝ не са упражнили достатъчен родителски контрол, който е следвало да упражнят

Съгласно разпоредбата на чл. 300 от ГПК влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от Д.ието, относно това, дали е извършено Д.ието, неговата противоправност и виновността на дееца. / в този смисъл Решение № 29 от 14.05.2016 г. по т. д. № 94 / 2015 г. на Върховен касационен съд, 1-во тър. Отделение/. Обвързващият характер на присъдата се отнася до всички установени от наказателния съд елементи на престъпния състав. В случая и доколкото престъпният резултат включва конкретен вид телесно увреждане, а именно средна телесна повреда, изразяваща се в счупване на лява ключица, което е обусловило трайно затруднение в движението на левия горен крайник за период от около 2 месеца, счупване на лонните кости вляво и дясно, което е обусловило трайно затруднение на движението на долните крайници за период от около 2 месеца, то настоящият състав е обвързан от констатирания вид на увреждането, който е част от обективната страна на състава на престъплението по чл. 343 ал.3 б. „а“ от НК. В този смисъл и съдът с доклада по делото е приел за безспорно установени и доказани в настоящото производство, установените с присъдата определени обстоятелства. В този смисъл и съдът приема, че ищцата е доказала при условията на пълно и главно доказване извършването на Д.ието, противоправността му - същото осъществява състав на престъпление, поради което е и противоправно, както и виновността на водача- също установена по наказателното дело, въпреки че същата следва да се презумира в гражданския процес при наличието на останалите обективни елементи от състава на неправомерното увреждане. По отношение на тези елементи от фактическия състав на неправомерното увреждане съдът е обвързан от задължителната сила на присъдата и те не подлежат на повторно изследване.

От събраните гласни доказателства и изготвените съдебно-медицинска експертиза /които не бяха оспорени от страните/, се установяват твърдяните физически болки /вкл. и тези, които не са били изследвани в рамките на наказателното производство/, страдания, негативни психически преживявания и емоционален стрес, обикновено проявяващи се при подобен вид увреждания вследствие на обездвижването на ищцата и невъзможността самостоятелно да извършва всекидневните битови дейности и да се обслужва за един не кратък период от време. Въз основа на заключението на вещото лице по СМЕ, съдът приема, че ищцата е получила освен счупване на лява ключица и счупване на таза, контузия на лява раменна става, дясно коляно, ляво стъпало и контузия на главата с охлузвания на челото, като отделно и в спешно отделение ѝ е бил поставен и уринарен катетър за контрол на диурезата и следене за поява на кръв в урината, който на следващия ден е отстранен. Всички увреждания на ищцата са наложили същата да бъде напълно обездвижена за период от около два месеца с невъзможност да движи двата крака и ръката. Установява се безспорно от свидетелските показания, че се е наложило нейната майка да я обгрижва за изпълнението на рутинните всекидневни дейности, докато ищцата е била на легло и приемала и медикаменти, заради продължителния период на обездвижване. Вещото лице по приетата и неоспорена СПЕ установява, че ищцата и към днешна дата изпитва емоционален стрес и напрежение, когато се налага да се вози на автомобил, което се потвърждава и от гласните доказателства. Същата страда и към настоящия момент и се чувства виновна, че не е могла да предотврати по някакъв начин смъртта на загиналото в катастрофата момче – неин приятел. Съдът възприема и становището на вещото лице д-р М., според което към настоящия момент ищцата се е възстановила физически, но претърпяната контузия – счупване на таза може да доведе до затруднения при раждане за в бъдеще.

С оглед на всичко гореизложено се установяват всички елементи от фактическия състав на непозволеното увреждане, които съдът е възложил в доказателствена тежест на ищцата.

Съобразно разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД обезщетение за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. С Постановление No 4 от 23.12.1968г. на Пленума на Върховния съд, което е постановено при действието на отменения ЗУС и е определено като задължително за съдилищата, съобразно Тълкувателно Решение No 1 от 2010г. по тълк.д. 1 / 2009г. на ВКС, са дадени надлежни разяснения за критериите, от които следва да се ръководи съда при определяне на размера на обезщетението по справедливост. Според мотивите в посоченото постановление, понятието "справедливост" не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне размера на обезщетението. Такива обективни обстоятелства при телесните увреждания могат да бъдат характерът на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания, осакатявания, загрозявания и пр. От значение са и редица други обстоятелства, които съдът е длъжен да обсъди и въз основа на оценката им да заключи какъв размер обезщетение по

справедливост да присъди за неимуществени вреди. В тази връзка, съдът извърши и подробната преценка на всички обективни обстоятелства, които следва да се имат предвид при определяне на размера на обезщетението, а именно: характера на увреждането – нанесените средни телесни повреди, които са от естество, че възпрепятстват за не кратък период изобщо движението на ищцата – двата крака и ръка и съответно самостоятелното й обслужване за период от около 2 месеца, като в тази връзка съдът съобрази, че към днешна дата травмите са излекувани, като остава едно съмнение за евентуално затруднение при бъдещо нормално раждане и евентуално нужда от оперативно родоразрешаване /Цезарово сечение/; обстоятелствата, че в резултат на случилото се ищцата е в състояние на тревожност и притеснения, свързани с возене или управление на автомобил, както и че изпитва чувство на вина за смъртта на нейния приятел, но те не са обусловили такава сериозност на състоянието й, което да е наложило психиатрично лечение и/или прием на никакви медикаменти. Удовлетворяването на изискването за справедливост по чл. 52 ЗЗД налага при определяне на размера на обезщетенията за неимуществени вреди да се отчита и обществено - икономическата конюнктура в страната към момента на увреждането. Същевременно обезщетението не следва да надвишава този достатъчен и справедлив размер, необходим за обезщетяването на конкретно претърпените неимуществени вреди, които могат, и поначало са различни във всеки отделен случай, тъй като част от гореизброените критерии и обстоятелства, релевантни за определяне размера на дължимото обезщетение, могат да са подобни или дори еднакви (по вид или в количествено измерение) при съпоставка на отделни случаи, но изключително рядко те могат да са идентични изцяло. След като съобрази всички гореизложени фактори, настоящият състав намира, че справедливо по смисъла на чл. 52 от ЗЗД би било обезщетение в размер на сумата от 40 000 лв.

В рамките на производството от ответника е направено възражение за съпричиняване, като това възражение следва да се подведе под нормата на чл. 51 от ЗЗД, според която ако увреденият е допринесъл за настъпването на вредите, обезщетението може да се намали. Съпричиняването не е елемент от фактическия състав на Д.ието. С оглед принципа за непосредственост и равенство на страните в процеса, фактите относно съпричиняването на вредоносния резултат подлежат на доказване пред гражданския съд. / в този смисъл и Решение № 51 от 03.05.2017 г. по т. д. № 1971 / 2016 г. на Върховен касационен съд, 2-ро тър. отделение/. На това основание и съдът следва да разгледа възражението за съпричиняване. Твърденията на ответника са, че ищцата е допринесла за увреждането, доколкото е знаела, че Д. С. е употребил алкохол над допустимите количества, когато се е качвала в автомобила, както и че същият е неправоспособен водач; че е била без поставен предпазен колан и че родителите й не са упражнили достатъчен родителски контрол, който е следвало да упражнят. В рамките на настоящото производство, ответникът не успя да проведе пълно и главно доказване на фактите и обстоятелствата, които са възложени в негова доказателствена тежест. Не се установява знанието у ищцата, като напротив от свидетелските показания на майката на ищеца, които съдът кредитира, е видно, че по никакъв начин нито тя, нито дъщеря й са възприели С. да е бил алкохолно повлиян. Не

се установи и знание, че същият е бил неспособен – доказателства в тази насока не се събраха. Съдът намира и че неоснователни са възраженията за липса на родителски контрол, предвид изложеното и от самата майка на ищцата. По отношение на възражението, че същата не е била с поставен обезопасителен колан, с което е допринесла за уврежданията, следва да се съобрази заключението на вещите лица, както по СМЕ, така и по КСАТМЕ, които категорично сочат, че дали е била или не с поставен колан е без значение за уврежданията, които еднакво биха настъпили и в двата случая. С оглед на гореизложеното и възражението за съпричиняване се явява неоснователно.

Доколкото съдът намира за основателна претенцията за изплащане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 40 000 лв., то претенцията за присъждане на обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата също се дължи. Претендираната дължима законна лихва върху сумата за обезщетение за неимуществени вреди следва да се изчисли от най-ранната дата измежду следните: датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 430, ал. 1, т. 2 ГПК или от датата на уведомяване или предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, съобразно разпоредбата на чл. 429 ал.3 от КЗ. В случая, ответното застрахователно дружество е уведомено за претенцията на ищеца на 05.10.2022г. и ответникът не е изплатил обезщетение, поради което претенцията следва да бъде уважена съобразно чл.429, ал.3 от КЗ от датата, на която е предявена застрахователна претенция от увреденото лице – 05.10.2022г.

Поради уважаване на първоначално предявения иск, съдът дължи произнасяне по предявения в условията на евентуалност обратен иск по чл. 219, ал.3 от ГПК. Заявеният от ответника – застраховател срещу третото лице – помагач – делинквентна обратен иск е с правно основание чл. 500 ал.1, предл. първо, да бъде осъден последният да заплати на застрахователя сумата от 26 000 лв. /двадесет и шест хиляди лева/ - частичен иск от сумата, която съдът е присъдил като обезщетение. Твърдението на застрахователя е че водачът на лекия автомобил – Д. С. е бил под въздействието на алкохол с концентрация над допустимата. Това обстоятелство е установено с влязла в сила присъда по НОХД 226 /2022г. на ВОС и е част от квалифициращия признак на престъплението, поради което и е задължително за съобразяване от гражданския съд на основание чл. 300 от ГПК. В този смисъл и съдът приема за евентуално осъществен целия фактически състав на регресния иск, което обуславя и неговата евентуална основателност до заявения като частичен размер, включително и за законната лихва за забава, за която се осъжда застрахователя, както и за сторените от последния в производството разноски, за които е осъден, като единствено в случай, че бъдат заплатени от застрахователя би имал право да ги търси обратно.

По разноските:

Страните са направили искане за присъждане на разноски. Предвид разпоредбата на чл. 78, ал. 1 и ал. 3 ГПК и двете страни имат право на разноски съразмерно с уважената и отхвърлената част от иска. Следва да се има предвид, че ищцата е освободена от заплащане на държавна такса и разноски на основание чл. 83 ал.1 т.4 от ГПК.

Съобразно изхода на спора и на основание чл. 38 ал.2 от ЗА на адвоката на ищеца следва да се присъди адвокатско възнаграждение, което съдът изчислява върху присъдените суми по реда на Наредба № 1 от 9 Юли 2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения или това е сумата от 4282 лв.

На основание чл. 78, ал. 6 от ГПК ответната страна следва да заплати държавна такса за уважената част от исковете по сметка на ВОС в размер на 1652,82 лв., както и разноските за възнаграждения на вещи лица – 421,20 лв. по приетата СПЕ и 400 лв. по СМЕ, или общо 821,20 лв.

С оглед изхода от спора, съразмерно с отхвърлената част от иска и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, в полза на ответника се дължат разноски. Съдът изчисли, че съобразно отхвърлената част от исковете, на ответника се следва съответната сума за заплатено възнаграждение за вещи лица, адвокатско възнаграждение, депозит за призоваване на свидетел и такса за издаване на съдебно удостоверение или сумата от 747,86 лв.

На ответника – застраховател като ищец по обратния иск също се дължат разноски от третото лице – помагач за заплатената от него държавна такса в размер на 1040 лв.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, ж.к. „Дианабад“, ул. „Г. М. Д.“ No 1, представлявано от Б.Г.И. и Р.В.М. – изпълнителни директори, **ДА ЗАПЛАТИ** на Й. Д. Й., ЕГН *****, с адрес: гр. ****, сумата от **40 000лв. /четиридесет хиляди лева/**, представляваща обезщетение за претърпените от същата неимуществени вреди, изразяващи се във физически болки и страдания, негативни психически преживявания и емоционален стрес, вследствие на ПТП, настъпило на 09.02.2021г. на главен път I - 2– между гр. Девня и с. Неофит Рилски, обл. Варна, в близост до отбивката за кариера К., при което ищцата, като пътник на задната седалка в лек автомобил „****“ с прекратена регистрация – *** и с поставени регистрационни табели- ** от друго МПС, управляван от Д. Й. С., чиято отговорност към момента на инцидента била застрахована при ответника по задължителна застраховка “Гражданска отговорност“, който нарушил правилата за движение чл. 20 ал.1 и чл. 21 ал.1 от ЗДвП, изгубил контрол над автомобила, след което последвал удар с лявата част в крайпътно дърво и в резултат, на което ищцата получила счупване на лява ключица, счупване на лонните кости в ляво и дясно, **ведно със законната лихва** върху главницата, считано от датата на подаване на застрахователната претенция – 05.10.2022г. до окончателното изплащане на задължението, **на основание чл.432 от КЗ и чл.86 от ЗЗД**, като **ОТХВЪРЛЯ** иска в частта за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди за **разликата над 40 000 лв. /четиридесет хиляди лева/ до предявения размер от 70 000 лв. /седемдесет хиляди лева/**, като неоснователен.

*СУМИТЕ могат да бъдат заплатени от „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, ЕИК 200299615, в полза на Й. Д. Й., ЕГН *****, чрез клиентската сметка на адвокат С. С. с IBAN: *** при ****.*

Решението е постановено при участието на **ТРЕТОТО ЛИЦЕ – ПОМАГАЧ на ответника Д. Й. С., ЕГН *****, с адрес: гр. ****.**

ОСЪЖДА ТРЕТОТО ЛИЦЕ – ПОМАГАЧ Д. Й. С., ЕГН ***, с адрес: гр. ****, ДА ЗАПЛАТИ** на „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, ж.к. „Дианабад“, ул. „Г. М. Д.“ No 1, представлявано от Б.Г.И. и Р.В.М. – изпълнителни директори, **ПО ПРЕДЯВЕНИЯ** от застрахователя **ОБРАТЕН ИСК**, сумата от **26 000 лв. /двадесет и шест хиляди лева/ - частичен иск от 40 000 лв./ четиридесет хиляди лева/**, представляващи част от присъденото от съда обезщетение по главния иск, предявен от Й. Д. Й., ЕГН *****, с адрес: гр. ****, и за което е осъден застрахователят, **ведно със законната лихва** върху главницата, считано от датата на подаване на застрахователната претенция – 05.10.2022г. до окончателното изплащане на задължението, **ведно с всички разноски по делото**, на които е осъден застрахователят в общ размер на **6756,02 лв. /шест хиляди седемстотин петдесет и шест лева и две стотинки/**, **на основание чл. 500 ал.1 предл. първо от КЗ, СЛЕД ИЗПЪЛНЕНИЕ** на задължението на „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, ЕИК 200299615, да заплати в полза на Й. Д. Й., ЕГН *****, присъденото ѝ на основание чл.432 от КЗ обезщетение, **ведно със законната лихва и разноските по делото.**

ОСЪЖДА „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, ж.к. „Дианабад“, ул. „Г. М. Д.“ No 1, представлявано от Б.Г.И. и Р.В.М. – изпълнителни директори , ДА ЗАПЛАТИ в полза на бюджета на Варненския окръжен съд сумата от **1652,82лв. /хиляда шестстотин петдесет и два лева и осемдесет и две стотинки/**, представляваща дължимата държавна такса, както и сумата от **821,20 лв. /осемстотин двадесет и един лева и двадесет стотинки/**, представляваща дължимите разноски за заплатени възнаграждения за вещи лица, като и сумата от **5 лв. /пет лева/**, държавна такса за служебно издаване на изпълнителен лист, **на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК.**

ОСЪЖДА „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, ж.к. „Дианабад“, ул. „Г. М. Д.“ No 1, представлявано от Б.Г.И. и Р.В.М. – изпълнителни директори, ДА ЗАПЛАТИ на С. Б. С. – член на Варненска адвокатска колегия, със съдебен адрес: гр. Варна, ул. „Райко Жинзифов“ № 52, ет. 1, ап. 2, сумата от **4282 лв. /четири хиляди двеста осемдесет и два лева/**, представляващи адвокатско възнаграждение за осъществена от последния безплатна адвокатска помощ, изразяваща се в процесуално представителство и защита на ищцата Й. Д. Й., ЕГН *****, с адрес: гр. ****, в производството по т. д. № 53/2023г. по описа на Окръжен съд – Варна, **на основание чл. 38, ал. 2 ЗАдв.**

ОСЪЖДА Й. Д. Й., ЕГН ***, с адрес: гр. ****, ДА ЗАПЛАТИ** на

„Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, ж.к. „Дианабад“, ул. „Г. М. Д.“ No 1, представлявано от Б.Г.И. и Р.В.М. – изпълнителни директори, сумата от **747,86 лв. /седемстотин четиридесет и седем лева и осемдесет и шест стотинки/**, представляваща съответната част от направените разноски от ответника, **на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК.**

ОСЪЖДА ТРЕТОТО ЛИЦЕ – ПОМАГАЧ Д. Й. С., ЕГН *****, с адрес: гр. *****, **ДА ЗАПЛАТИ** на „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, ж.к. „Дианабад“, ул. „Г. М. Д.“ No 1, представлявано от Б.Г.И. и Р.В.М. – изпълнителни директори, **ПО ПРЕДЯВЕНИЯ** от застрахователя **ОБРАТЕН ИСК**, сумата от **1040 лв. /хиляда и четиридесет лева/**, представляваща направените разноски от застрахователя за заплатена държавна такса за предявения обратен иск, **на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК.**

В полза на застрахователя „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, ЕИК 200299615, да се издаде изпълнителен лист за присъдените суми по **ОБРАТНИЯ ИСК**, след представяне на доказателства за изплащане на присъденото в полза на ищцата обезщетение за неимуществени вреди, ведно със законната лихва за забава върху същото, ведно с разноските, на които е осъден с решението.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Апелативен съд - Варна в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Варна: _____